

informativni center avstralija, glas slovenije izide dvakrat mesečno - information centre australia, the voice of slovenia published twice a month novice iz slovenije, o slovencih v avstraliji in po svetu - news from slovenia, about slovenians in australia and around the world

Seminarsko sobo v Alfred Hospital v Melbournu so poimenovali po Slovenki

Jožica Paddle Ledinek z "novo" kožo rešuje življenja

Melbourne – O Jožici Paddle Ledinek, sicer Mariborčanki, zdaj že dolga leta Melbournčanki, o ženi, materi in znanstvenici, je bilo napisanega že veliko. Jožica dela v centru za laboratorijsko vzugajanje človeške kože, (z njo nadomestijo kožo po opekliah) v melbournškem Alfred Hospitalu. Omenjena bolnišnica oskrbuje z umetno gojeno kožo vse avstralske centre od Darwina, do Brisbana, Pertha, Sydneja, Adelaide in drugih krajev. Jožicino znanstveno in za prizadete z opeklimi tako zelo humano delo je bilo pred kratkim nagrjeno: v Alfred Hospital so odrpili novi center za opeklne, seminarsko sobo so poimenovali po Jožici "J.E.PADDLE LEDINEK SEMINAR ROOM".

Vesele velikonočne praznike

Državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu v Zunanjem ministrstvu Republike Slovenije Mihaela Logar v Avstraliji

Po sicer še neuradnih a zanesljivih podatkih bo obiskala maja letos avstralske Slovence Mihaela Logar, državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Mihaela Logar je Glas Slovenije povabil na glavno slovensk pete obletnice v sredo zvečer, 13. maja v Versko in kulturno središče Merrylands. Kot smo že poročali v prejšnji številki pripravljamo tudi turnejo: razstavo Gasparijevih razglednic, ki naj bi jo postavil Marjan Marinšek iz Velenja, koncert ob svečah in citrah z dvema pevkama in razstavo ter predavanje dr. Edija Gobca iz ZDA. Več na strani 3.

Fotografija: Mihaela Logar

THE
JOANNE PADDLE – LEDINEK
TEACHING ROOM

Jožica Paddle Ledinek

Slovenska tradicija živi tudi v avstralski javnosti Upokojenci prejeli plaketo - priznanje Melbourna in viktorijske vlade

Melbourne, 18. marca – Na vsakoletnem tednu upokojencev "Senior Citizens Week" sodelujejo tudi slovenski upokojenci pod okriljem Slovenskega društva Melbourne. Letos so ponovno prikazali rokodelske izdelke, vezenine, lesoreze, slike, knjige ter slovenske narodne noše.

Za svojo uspešno predstavitev so pred dnevi med 56 stojnicami drugih narodov sprejeli priznanje mesta Melbournna in viktorijske vlade - oddelki humanih udejstovanj ter svetovalne komisije za "Senior Citizens Week".

Slovenski upokojenci in njihovi prijatelji se zbirajo vsako prvo nedeljo v mesecu na Elthamskem hribčku Slovenskega društva Melbourne že več kot 25 let. Tu se poleg dobrega kosila in prijateljskega klepeta tudi razvedrijo s pesmijo in ob slovenskih filmih.

S tradicijo družavnega zbiranja upokojencev pa nadaljujejo tudi v Verskem in kulturnem središču Kew. Tukaj se zberejo pri kosilu vsako tretjo nedeljo v mesecu. Občasno se skupini upokojencev podata tudi na izlete v okolico Melbournna.

- Helena Leber

GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA
Ustanovljen-Established in 1993
Izhaja dvakrat mesečno

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA-EDITOR
Stanka Gregorić

UPRAVNIK-MANAGER
in/and
TEHNIČNI UREDNIK-TECHNICAL EDITOR
Florjan Auser

USTANOVITELJI FOUNDERS:
Alfred Brežnik, Stanka Gregorić,
Dušan Lajovic, Štefan Merzel

TISK
Glas Slovenije - Sydney

Glas Slovenije je nedobičkonosen časnik. Mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva. Avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke; uredništvo si pridružuje pravico skrajševanja prispevkov. Vse pravice pridržane. Ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov (na slovenskih radijskih oddajah, v drugih časnikih in revijah) dovoljen le kadar je naveden vir (Glas Slovenije)

Naročnine

Letna naročnina \$ 50.00
polletna \$ 30.00
letalska letna naročnina v prekomorske države \$ 100.00

Cena posamezne številke s poštnino \$ 3.00

Sponzorji

Od \$ 500.00 navzgor

Oglasni

Cenik oglasov v upravi
Mali oglasi

Do 20 besed \$ 10.00
vsaka naslednja beseda

50 centov;
fotografija dodatnih \$ 10.00

Tiskovni sklad
(prstovoljni prispevki)

GLAS SLOVENIJE
lahko naročite na naslov:

P.O.Box 411
Harris Park 2150
NSW Australia
Telefon/Fax: (02) 9897 1714
Email:
ovenia@zeta.org.au

Dopisniki v tej številki:

Stanka Gregorić (Sydney)
Helena leber (Melbourne)
Meta lenarčič (Melbourne)
Paul Paddle (Melbourne)

Iz dnevnika
Stanke Gregorić
urednice

Spet je na vrsti nova številka, stoosmnejsta po vrsti. V prejšnji smo napovedali izid priloge Svobodni pogovori. Žal je zaenkrat ne bo.

Verjeli ali ne, prispevok je prispelo za polnih štirinajst strani. ŠTIRINAJST STRANI! Seveda smo veseli, da ste se odzvali in "se nam odprli", toda... nekateri vaši prispevki so res krajši, večina pa jih je dosti preobširnih in predolgih. Tega naš časopis enostavno finančno ne zmore, saj se z več stranmi znatno povečajo vsi stroški, predvsem pa poštni. Kot veste je vsota \$50.00 za celoletno naročnino namenjena le dvanajstim stranem Glasa Slovenije, trenutno jih imamo že dlje časa šestnajst. Pripravljeni smo izdajati Svobodne pogovore občasno, nikakor pa ne v takem obsegu in prepogosto.

Pet let smo se pri Glasu Slovenije posvečali življenju Slovencev v Avstraliji, Sloveniji in po svetu; osrednji namen našega časopisa je bila INFORMACIJA in pri tem naj ostane tudi v bodoče, se pravi da ne bi radi šli v drugo skrajnost in bi v časopisu prevladovali "svobodni pogovori". V preteklih letih smo večkrat prosili naj vaši prispevki ne bi imeli več kot 300 besed, na drugi strani smo tudi opozarjali, da si bomo vzeli pravico skrajševanja prispevkov. Zato prosimo vse dopisovalce, ki so nam poslali dopise, da do naslednje številke skrajšajo tekst sami in ga omejijo na največ na 300 besed ali približno četrte strani in nam ga še enkrat pošljemo. Se priporočamo!

Pravila dnevnika Dela bi lahko prilagodili tudi našim potrebam: Uredništvo si pridružuje vso pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja teh prispevkov; pač v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Zaradi želje uredništva, da omogoči čim večjemu številu ljudi povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, opozarjam, da bomo dosledno zahtevali spoštovanje predpisane dolžine največ 300 besed ali četrt tipkanih strani. Prosimo avtorje, ki imajo to možnost, da nam svoje prispevke v prihodnje raje pošiljajo na disketah ali po E-mailu. Tako se bomo izognili ponovnemu tipkanju.

Beseda dve o peti obletnici: zanjo bomo dali vse svoje moči in jo praznovali dostenjno. Želimo, da bi bilo v dneh praznovanja veliko zadovoljstva za vas in za nas. Naj bo tudi ta priložnost, tako kot so bile pretekle - v obliki raznih akcij (koale, teniška igralka itd.), namenjena čim boljši promociji Glasa Slovenije in nabiranju novih naročnikov. Lep pozdrav z verzi Toneta Kuntnerja, ki jih je zapisal v novi pesniški zbirki Cmurek:

"Dobro je / in mora biti dobro, / ko v hiši / vendar upanje domuje, / ko hrepenenje upanju botruje, / ko dobro / kljub porazom še kljubuje, / ko se srce / še k srcu ne odpoveduje, / ko je hudo / in bi lahko bilo še mnogo huje..."

Vaša Stanka

Stanka

Za začetek Koledar

okroglih obletnic

Leta 1928 je bil uspešen slovenski raziskovalec SREČKO BRODAR (1895-1987), odkril je kamenodobno kulturo v jami Potočka zijalka na gori Olševi

Na sloviti BLOUDKOVI MAMUTSKI SKAKALNICI v Planici so 1948 preskočili magično mejo 120 metrov, ki deli smuške skoke od poletov; tako se je v Planici rodila nova športna disciplina.

Leta 1958 je začela oddajati REDNI PROGRAM SLOVENSKA TELEVIZIJA.

Leta 1988 so v IDRIJI začeli z zapiranjem rudnika živega srebra. V svojem 500-letnem delovanju so v njem pridobili osmino vsega na svetu pridobljenega živega srebra.

13. marec

Leta 1848 so na slovenskem ozemlju začeli proslavljati začetek revolucije, ki je odpravila fevdalizem ter je z izenačevanjem državljanov pred zakonom začela uvajati demokracijo.

Zato je letos tega dne pet poslancev državnega zbora, ki so po izobrazbi zgodovinarji: Samo Bevk, Vladimir Čeligoj, Vincencij Demšar, Peter Lešnik in Lojze Peterle, pozvalo državljanje Slovenije, vlado, poslance in svetnike, pa tudi šole in znanstvene ter kulturne ustanove, naj se v letosnjem letu s primernimi prireditvami spomnijo pomembnih dogodkov pred 150 leti. Poslanci so poudarili tudi pomen ideje Združene Slovenije, ki je ustvarila temelje, iz katerih je zrasla samostojna slovenska država.

"V časih, ko imamo, nevajeni politične različnosti, pogosto občutek, da nas več stvari ločuje kot združuje, dokažimo, da znamo, tako kot mnogokrat v preteklosti, zlasti pa ob plebiscitu za našo samostojno državo, biti tudi enotni v oblikovanju našega skupnega zgodovinskega spomina," so zapisali poslanci.

Turneja ob 5. obletnici GLASA SLOVENIJE "AVSTRALIJA - SLOVENIJA - AMERIKA IN GASPARI"

Od 13. do 24. maja 1998

PROGRAM

SREDA, 13. MAJA – Sydney:

PETA OBLETNICA GLASA SLOVENIJE "AVSTRALIJA - SLOVENIJA - AMERIKA IN GASPARI"

Slovesnost ob peti obletnici Glasa Slovenije v Verskem in kulturnem središču Merrylands s pričetkom ob 7.30 uri zvečer. Predstavitev slovesne številke, razstava do sedaj izdanih številk, Stanka Gregorič in Florjan Auser predstavita dosedanje delo; govor - predvidena prisotnost visoke gostje iz Slovenije Mihaele Logar, državne sekretarke za Slovence po svetu pri Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije; prisotni naj bi bili še: predstavnica Veleposlaništva RS iz Canberre, Alfred Brežnik, častni konzul RS iz Sydneysa, eden od ustanoviteljev in sponzorjev časopisa, Dušan Lajovic, častni konzul za Novo Zelandijo, eden od ustanoviteljev in sponzorjev časopisa, Stefan Merzel iz Viktorije, eden od ustanoviteljev časopisa, dr. Edi Gobec iz ZDA, pater Valerijan Jenko, gostje iz Slovenije ter predstavniki slovenskih organizacij in medijev... Podelitev priznanj in zahval sponzorjem, dopisovalcem ter slovenskim organizacijam in medijem; kratek kulturni program (nastopa tudi Martha Magajna) predstavitev Gasparjevih znancev iz Avstralije, Slovenije in Amerike - Romane Favier Zorzut, Marjana Marinška in dr. Edija Gobca; aukcija štirih slik, izdelanih posebej za Glas Slovenije, impresionizem Romane Favier Zorzut. Povezovalka večera Olga Lah.

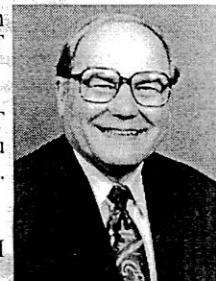
ČETRTEK, 14. MAJA – Macquarie univerza Sydney: **SLOVENSKI DAN** za avstralsko občinstvo in študente - organizacija Metka Čuk. Čez dan razstava, zvečer predavanje M. Marinšek, dr. E. Gobec, in *Uvodna beseda o Slovencih in slovenski državi – tekst* Saša Ceferin iz Melbourns

SOBOTA, 16. MAJA – Klub Triglav Sydney: **VEČER OB SVEČAH IN CITRAH** - koncert s pevkama, prigrizek, pričetek ob 7.00

NEDELJA, 17. MAJA – Versko središče Merrylands Sydney: Med mašo na orgle Tanja Meža, na citre Marjan Marinšek (gosta iz Slovenije). Po maši razstava **MAKSIM GASPARI** (Marjan Marinšek nudi komentar) **KONCERT S CITRAMI IN PEVKAMA. RAZSTAVA IN PREDAVANJE DR. EDIJA GOBCA.**

SREDA, 20. MAJA – Canberra: **RAZSTAVA MAKSIM GASPARI** (komentar Marjana Marinška), **KONCERT S CITRAMI IN PEVKAMA, RAZSTAVA IN PREDAVANJE DR. EDIJA GOBCA** (uspešni Slovenci po svetu in še kaj), *Uvodna beseda o Slovencih in slovenski državi – tekst* Saša Ceferin za slovensko in ne-slovensko publiko. Dogovori potekajo z Veleposlaništvtom RS v Canberri z gospo Heleno Drnovšek Zorko

PETEK, 22. MAJA – Bright: v organizaciji Franka Favier in Romane Favier Zorzut: **RAZSTAVA MAKSIM GASPARI, KONCERT S CITRAMI IN PEVKAMA DR. EDI GOBEC PREDAVANJE O USPEŠNIH SLOVENCIH Z RAZSTAVO**, *Uvodna beseda o Slovencih in slovenski državi*, tekst Saše Ceferin (za avstralsko občinstvo)

dr. Edi Gobec

SOBOTA, 23. MAJA – Melbourne:

PETA OBLETNICA GLASA SLOVENIJE

"AVSTRALIJA - SLOVENIJA - AMERIKA IN GASPARI"

Slovesnost ob peti obletnici Glasa Slovenije v Verskem in kulturnem središču Kew ob 7.00 uri zvečer z večerno mašo (med mašo igra orgle Tanja Meža, citre Marjan Marinšek (gosta iz Slovenije), po maši v dvorani program. Organizacija pater Metod Ogorevc. Predstavitev jubilejne številke Glasa Slovenije, razstava do sedaj izdanih številk, Stanka Gregorič in Florjan Auser predstavita dosedanje delo; sledijo govorji; prisotni častni gostje: pater Metod Ogorevc, dr. Edi Gobec iz ZDA, Stefan Merzel eden od ustanoviteljev časopisa, gostje iz Slovenije ter predstavniki slovenskih organizacij in medijev. Podelitev priznanj in zahval. Kratek kulturni program (med drugimi nastopita Alenka in Paul Paddle), Marjan Marinšek in pevki. Povezovalka programa Draga Gelt

NEDELJA, 24. MAJA – Versko in kulturno središče Kew: med mašo igra na orgle Tanja Meža, na citre Marjan Marinšek (gosta iz Slovenije). Po deseti maši:

Razstava **MAKSIM GASPARI** (Marjan Marinšek nudi komentar),
Marjan Marinšek citre, Maja Lesjak in Tanja Meža pojeta slovenske domače pesmi
RAZSTAVA IN PREDAVANJE DR. EDIJA GOBCA
Glas Slovenije si pridržuje pravico do menjave programa.
Organizatorja turneje: Stanka Gregorič in Florjan Auser

Bo novi slovenski veleposlanik v Vatikanu Carlo Bonutti?

Ob imenovanju Carla Bonuttija je Slovenski ameriški svet poslal predsedniku RS Milanu Kučanu protestno pismo, češ, da ne odobrava imenovanje in potrditve Bonuttija za veleposlanika v Vatikanu. Bonutti je nekdanji slovenski častni konzul v Clevelandu.

Študentje opozorilno zasedli Filozofske fakultete - študij le še privilegij bogati?

V avli ljubljanske Filozofske fakultete se je zbralok okoli tisoč študentov, iz zvočnikov pa je zadonela legendarna "The Wall" (Zid). Študentje se ne strinjajo z načrtovano podražitvijo administrativnih storitev; vladni varčevalni ukrepi so visoko šolstvo močno prizadeli, univerza pa ni sposobna potrebne reorganizacije in finančni pričinjkljaj skuša pokriti na račun študentov in svojih delavcev.

Obisk delegacije ZRJ ni "odmrznil" odnosov

Visoki delegaciji zunanjih ministrstev Slovenije in ZR Jugoslavije, ki sta se setali v Vili Podrožnik, nista dosegli nobenega konkretnega dogovora. Obravnavali so možnost, da bi državi vzpostavili konzularne odnose. Reševali naj bi tudi in predvsem praktična vprašanja državljanov.

DELO
Pravica vreden
fax

Marjan Podobnik bo tožil Mladino

SLS je razpravljal o grobem blatenju stranke (češ, da je njen volilno kampanjo plačalo podjetje Lek in da sicer ni bila poštena. Stranka pravi, da se financira po veljavni zakonodaji.

Aktivnosti ob stoletnici rojstva Luisa Adamiča

Predstavniki Slovenske izseljenske matice so na novinarski konferenci predstavili aktivnosti ob stoletnici rojstva publicista Adamiča, pri čemer so posebej opozorili na pomladni koncert Slovenskega kvinteta trolbil, ki je bil v nedeljo, 22. marca v Slovenski filharmoniji. Koncerta se je udeležil tudi predsednik države Milan Kučan. V petek, 20. marca pa je bil pred Adamičevim spomenikom v Grosupljem koncert pihalnega orkestra glasbene šole, v tamkajšnji knjižnici pa okrogla miza o Adamiču. V ponedeljek, 23. marca pa so se Adamiča spomnili s kulturnim dnevom in na srečanju mladih novinarjev in literarnih ustvarjalcev.

Konec marca stavka na univerzah in inštitutih

Opozorilna stavka naj bi bila 31. marca. Zahtevali bodo, da se v vladno-univerzitetno koordinacijo vključi predstavnike reprezentativnih sindikatov s področja visokega šolstva.

Vlada pripravila zakon o vojnih grobiščih

Vlada je v zakonodajno proceduro vložila zakon o vojnih grobiščih. Z njim naj bi uredili varstvo grobišč vseh med vojno umrlih oseb, ki jih država varuje, tako zaradi mednarodno prevzetih obveznosti kakor tudi zaradi svoje odgovornosti zaradi nastale smrti oseb v izrednih vojnih razmerah.

Bo vsaka vas v Sloveniji občina?

Poslanci državnega zbora so potrdili spremembe zakona o lokalni samoupravi in predlagali ustanovitev novih 36 občin, tako da naj bi jih bilo po novem v Sloveniji 183. Občani se bodo o tem izrekli na referendumu v drugi polovici avgusta letos.

Slovenska kartica zdravstvenega zavarovanja vključena v projekt NETLINK

S sedeža generalnega direktorja evropske komisije so 20. marca sporočili, da je Slovenija s projektom kartice zdravstvenega zavarovanja sprejeta v mednarodni projekt NETLINK, ki poteka v okviru programa INCO - Copernicus. Namen projekta je koordinacija nacionalnih uvedb sistemov zdravstvenih kartic v državah Evropske unije in G7. Zdaj se temu projektu pridružujeta Slovenija in Češka, ki sta edini zdravstveno kartico razvili na ravni, ki jih zahteva Evropska zveza. Za Slovenijo je to velik uspeh in dosežek.

Še o državljanstvu

Zaradi nacionalnega interesa lahko Slovenija po prostem preudarku sprejme v državljanstvo slovenskega izseljence in njegove potomce do tretjega kolena v ravni črti, če dejansko živi nepretrgoma v Sloveniji vsaj eno leto in če izpoljuje večino pogojev, ki so določeni za redno naturalizacijo (ni potreben odpust iz drugega državljanstva, čas bivanja v Sloveniji je veliko krajši, odpade preverjanje, ali so poravnane davčne obveznosti).

Pridobitev državljanstva v teh primerih nima vedno svojega pomena zaradi priznanja korenin, ampak je marsikdaj povezana tudi s premoženjskimi upravičenji po zakonu o denacionalizaciji. V takih primerih je treba v postopku, da je presoja zakonita, uporabiti vse predpise o državljanstvu, ki so veljni v preteklosti in so vplivali na pridobitev ali izgubo državljanstva.

Za primer lahko navedemo Primorce, ki so odšli s trebuhom za kruhom že pred drugo svetovno vojno; takrat so imeli italijansko državljanstvo. Po vojni je to ozemlje pripadlo Jugoslaviji, toda mnogi od teh izseljencev niso nikoli zaprosili niti za (republiško) slovensko niti za jugoslovansko državljanstvo. V takih primerih je treba v postopku upoštevati vrsto aktov, od mirovne pogodbe do osimskeih sporazumov. Sicer pa po besedah Alenke Mesojedec Pervinšek, svetovalke ministra za notranje zadeve in načelnice oddelka za osebna stanja, ki je novinarju Dela postregla v različnimi podatki, v Sloveniji ni apatridice, ljudi, ki bi bili nikogaršnji državljeni.

Tudžman bo obiskal v Slovenijo

Hrvaški predsednik Franjo Tudžman naj bi v začetku junija prišel na uradni obisk v Slovenijo, gre za povratni obisk slovenskemu predsedniku Miljanu Kučanu.

"Država je Primorcem brezobzirna mačeha"

Na šestem kongresu stranke Zveze za Primorsko v Kopru je začel svoj nastop Aleksander Lemut iz Ajdovščine z gornjimi besedami, "ta država Primorski že dolgo ni več ljubeča mati, nasprotno je hudobna mačeha..." Udeleženci so izvolili za novega predsednika Branka Mahneta. Lemut je predlagal tudi spremembo gesla "Primorska moja dežela - Slovenija moja država", s tem da se drugemu delu deklarativno odpovedo. "Ta država že dolgo ni več naša. Prisvojila si jo je ozka, strankarsko-bančna elita in jo spremenila v svojo zasebno last, nas navadne smrtne pa potiska v čedalje večjo revščino, neprespektivnost, brezizhodnost in naraščajočo brezposelnost. Zagrešila je tudi največji zločin, kar jih obstaja, ubila nam je sanje. Novo geslo stranke je zdaj "Primorska moja dežela - spoštovana in enakopravna".

Zadnjič v Bruselj

Od 25. do 27. marca bodo potekala v Bruslju ponovno pogajanja o nasledstvu nekdanje Jugoslavije z mednarodnim posrednikom sirom Arthurjem Wattsom. Vodja slovenske skupine dr. Miran Mejak je pred odhodom poudaril, da se tokrat zadnjič dogovarjat v Bruselj. Po šestih letih od imenovanja posebne pogajalske skupine, so postala pogajanja rutinska in skupina ni več potrebna. Leta 1992 so predvideli, da naj bi pogajanja trajala največ dve leti. Skupina je predlagala, da se pogajanja reorganizirajo in prenesajo pod okrilje ministrstva za zunanje zadeve.

Odprava vizumov tudi z Mehiko

Slovenska veleposlanica v Avstriji Katja Boh in veleposlanica Združenih mehiških držav na Dunaju Roberta La-jous sta podpisali medvladni sporazum o odpravi vizumov med državama. V obe državah bodo lahko bivali turisti brez vizumov do treh mesecev, v primeru tranzita pa največ mesec dni.

DELO
Pravica vreden
fax

Za Glas Slovenije - Iz poročila SSK

Načrtovani programi Svetovnega slovenskega kongresa (SSK)

1. Ameriška konferenca SSK pripravlja 16. maja letos mednarodni simpozij o Beneških Slovencih v Italiji na Columbia University v New Yorku. Ministrstvo za znanost RS je odobrilo finančno pomoč za simpozij.
2. Konec septembra pripravlja SSK prvi svetovni kongres slovenskih zdravnikov. Kongres bo v Sloveniji.

Iz Rodne grude

SIM dobila dotacijo

Komisija Državnega zbora za Slovence po svetu in zamejce, ki jo vodi Marijan Schiffner, je na svoji februarski seji razpravljala o letošnjem proračunu oziroma o razdelitvi denarja. Clani komisije so se zavzeli tudi za financiranje SIM in še posebej za pomoč njenim publikacijam, Rodni grudi, ki letos izhaja že 45. leto, in reviji Sloveniji v angleščini, ki izhaja 11. leto. Poleg SIM je podpora dobil tudi Svetovni slovenski kongres in društvo Slovenija v svetu.

Za bolj razviden program SIM

Izvršni odbor SIM, ki ga sestavljajo uglendi kulturni delavci in poznavci slovenskega izseljenstva, je razpravljal o potrebi po bolj jasno ozraženem okvirnem delovnem načrtu SIM. Med novimi predlogi so pospeševanje učenja slovenščine, o repatriaciji slovenskih izseljencev oz. o naseljevanju potomcev slovenskih izseljencev v Sloveniji, o postavitvi spomenika slovenskim izseljencem, o pospeševanju gospodarskega sodelovanja s slovenskimi izseljenci idr.

Srečanje v moji deželi

Letošnje srečanje bo v Ribnici na Dolenjskem v nedeljo, 5. julija. Med drugimi bodo nastopili tudi ameriški Slovenci, prikazan pa bo tudi turški napad na Ribnico v izvedbi domačega kulturno-umetniškega društva.

Slovenščina v računalnikih (kompjuterjih)

V Sloveniji je bojda že na stotisoče osebnih računalnikov. Bi se radi seznanili z nekaterimi slovenskimi računalniškimi izrazimi?

V meniju orodja (Tools); Samopopravki (Auto Correct); Odstrani (Delete); V redu (OK) in tako naprej.

Kosovela so se spomnili tudi na Internetu

Pesnika Srečka Kosovela so se sedaj, 72 let po njegovi smrti, spomnili tudi na Internetu.
<http://www2.arnes.si/-ssdbvrbe/nv/11.html>

MISEL

Življenje je kratko, preživi ga v delu, po smrti ležanja do grla boš sit!

JARO LESKOVŠEK

Hrvatje našli "dokaz" za mejo na Dragonji

V reškem Novem listu so objavili faksimile dokumenta, s katerim naj bi Slovenija že leta 1985 "priznala", da meja poteka do izliva reke Dragonje. V dokumentu piše: "Državna meja na morju je dolga 29,6 kilometra, obala je dolga približno 35 kilometrov in se razprostira od Lazareta (državna meja z Italijo) do izliva reke Dragonje v morje (republiška meja s Hrvaško.) Seveda bi moral Novi list predstaviti vse dokumente, ki so obstajali o meji na morju med Slovenijo in Hrvaško. V njih namreč tudi piše, da izvaja policijski nadzor nad celotnim Piranskim zalivom do Savudrijskega rta in še nekoliko južneje - slovenska polica. Ta je torej imela svojo mejo "zunaj" Piranskega zaliva in problemov z mejo tako ne bi smelo več biti.

Osnovna geološka karta Slovenije je zdaj popolna

Na ljubljanskem Inštitutu za geologijo, geotehniko in geofiziko je bila 24. februarja javna predstavitev zadnjega lista osnovne geološke karte Slovenije 1:100.000, ki ni bil doslej tiskan, to je list Čakovec. Zdaj so izdelani vsi listi osnovne geološke karte M 1:100.000 ter posamezne temtske karte

Izid znamk povezan s slovensko kulturno zgodovino

V sredo, 25. marca so izšle poleg znamk z junaki stripov (Lakotnikom, Trdonjo in Žvitorepcem) še znamke v sklopu izdaj znamenite osebnosti (Luis Adamič in Robbov vodnjak), Evropa (Jurjevanje).

Med prejemniki denarnega dodatka več kot polovica mladih

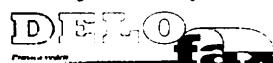
"Je komaj polnoleten sin bogatih staršev, ima svoje stanovanje, avto, ukvarja se z dragimi športi in... dobiva socialno podporo (denarni dodatek za brezposlenost)!" Je to mogoče, se sprašujejo v Večeru. Od skupno 2053 izplačil v lanskem decembru, je socijalno pomoč dobilo 608 upravičencev, starih od 18 do 21 let (vsi so samski), ter 492 upravičencev, starih od 22 do 26 let.

Dravograd je obnemel od groze

Policija je pred dvemi tedni izpeljala akcijo, po kateri je pozaprila nekaj osumljencev, prekupevalcev mamil, ki so že štiri leta zasvojeni, v zadnjem času s heroinom, sedemnajst odjemalev pa pozvala na pogovor. Slovenjegrški kriminalisti so ugotovili, da so prekupevalci nekaterim sami vbrizgali mamil v žilo - dokler se ne privadijo. Dravograjčani so doslej živelji prepričani, da se z drogami ubadajo le v drugih, večjih mestih.

Tudi v Sloveniji avtomobilske kazenske točke?

Čakajo le še čistopis: če bo voznik v dveh letih zbral 18 kazenskih točk, bo moral ponovno opravljati vozniški izpit; tisti, ki bodo povzročili nesrečo pod vplivom alkohola (nad 1,1 g/kg) ali mamil bodo ostali brez vozniškega dovoljenja, ne glede na točke; meja alkohola v krvi pa bo 0,5 grama alkohola na kilogram krvi. Nov zakon bo začel veljati sredi aprila.

ŠPORT

Finale svetovnega pokala v Planici

Namesto alkohola – cesarico
 V soboto in nedeljo, 21. in 22. marca je bilo snega na Bloudkovi 120-metrski skakalnici dovolj. Prireditelji so razdelili 15 ton jabolk cesarica in skušali uveljaviti med mladimi moto: ko pridevete v Planico, namesto alkohola – cesarico!

Zmagovalec v Planici Japonec, v končnem seštevku svetovni prvak Primož Peterka

Zmagovalec zadnje letošnje tekme na svetovnem pokalu v smučarskih skokih je Japonec Noriaki Kasai. Najboljši slovenski skakalec Primož Peterka je bil sicer sedmi, a mu je ta uvrstitve zadostovala, da je tudi v sezoni 1997/98 osvojil veliki kristalni globus najboljšega v svetovnem pokalu.

Igor Jerman osvojil točko za svetovno prvenstvo na Philip Islandu v Viktoriji, Avstralija

Na dirkališču v Philip Islandu blizu Melbourna so motociklisti v razredu superbike začeli novo sezono svetovnega prvenstva. Uspešno je nastopil tudi slovenski dirkač Igor Jerman (Kwasaki), ki je bil na prvi dirki 15. in tako osvojil točko za svetovno prvenstvo. Na drugi dirki je moral zaradi okvare motocikla odstopiti. Zmagovalca prvih dveh preizkušenj sta bila Britanec in Japonec.

Dušan Mravlje v avstralskem Nanangu odstopil

Slovenski ultramaratonec Dušan Mravlje je na prvem svetovnem prvenstvu v neprekinitnjem teku na 1600 km vodil v prvi štirih krogih, zaradi prevelikih vročin v Nanangu pa je moral odstopiti. Nekatere predele Avstralije namreč že četrti mesec pestijo velike vročine.

Kultura Slovenija

Končan 1. slovenski filmski festival

V Portoroškem avditoriju se je 14. marca s podelitvijo nagrad končal 1. festival slovenskega filma. Prikazali so skoraj sedemdeset filmov najrazličnejših formatov, dolžin in žanrov, med katerimi so prevladovali predvsem dokumentarni filmi. Po odločitvi strokovne žirije Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev je bila razglašena za najboljši celovečerni film festivala risanka Zvonka Čoha in Milana Eriča *Socializacija bika*. Za najboljšo televizijsko igrano ali dokumentarno delo je bil izbran film *Magdalene gospe Radojke Vrančič* v režiji Helene Koder. Nagrada za scenografijo je dobil Janez Kovič za film *Brezno*, film je dobil tudi nagrado občinstva. Za najboljši kratki film festivala je bil razglašen film *Adrian* režiserke Maje Wiess.

Junak podelitvenega večera je bil **Rudi Omota**, ki je prejel letošnjo Badjurovo nagrado za življensko delo.

Podeljene Glazerjeve nagrade

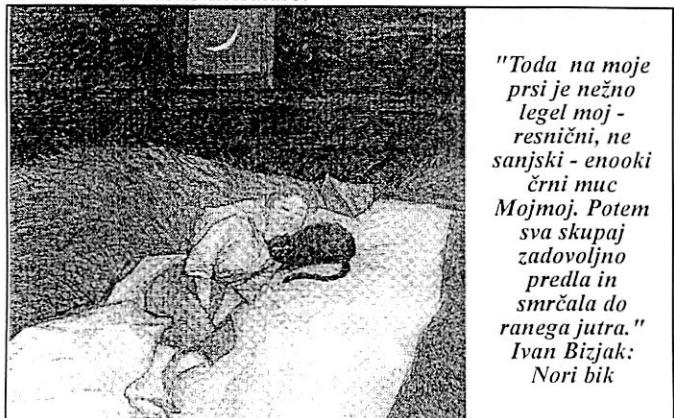
Sopranistka Ondina Otta Klasinc, mezzosopranistka Dragica Kovačič in dirigent Simon Robinson so letošnji dobitniki Glazerjeve nagrade in listin, priznanj mesta Maribor.

Srebrna medalja za MPZ Gorenje v Rimu

Po uspešnem gostovanju mešanega pevskega zabora Gorenje iz Velenja v Italiji je vodstvo Gorenja, d.d., predstavnikom zabora izreklo čestitke za osvojitev srebrne medalje na mednarodnem pevskem tekmovanju Orlando di Lasso v Rimu. Ta pomemben uspeh je 28 velenjskih pevcev pod vodstvom dirigentke prof. Tadeje Cigale doseglo v konkurenči enajstih zborov z vsega sveta.

Zbirka realističnih pastirskih priповedi

Zasebna založba Sanjska knjiga je predstavila javnosti zajeten zavoj devetih slikanic za otroke pisatelja Ivana Bizjaka in akademskega slikarja Rudija Skočirja. Predstavitev se je udeležil sam minster za kulturo Jozef Školc. Skočirjevo likovno izročilo se navezuje na izročilo Maksima Gasparija, ki je prvi ilustriral klasično slovensko literaturo.

"*Toda na moje prsi je nežno legel moj - resnični, ne sanjski - enooki črni muc Mojmoj. Potem sva skupaj zadovoljno predla in smrčala do ranega jutra.*"
Ivan Bizjak:
Nori bik

20. marca je bil koncert Mladena Rodella v Ljubljani

Mladen Rodella je glasbenik, pevec in kitarist, ki živi v Švici. Na koncertu v Kulturnem domu španskih borcev je nastopil s svojima hčerkama Dagmar (vokal) in Andrejo (vokal in saksofon). Pokroviteljica koncerta SIM.

Leon Zakrajšek razstavlja v Tokiju

V tokijskem umetniškem centru Ginza so 16. februarja odprli razstavo del slovenskega umetnika Leona Zakrajška. Odprt jo je prvi sekretar Veleposlaništva RS dr. Stanislav Raščan. Zakrajšek je bil štipendist japonske vlade in je bil na Japonskem sedem mesecev na izpopolnjevanju.

Za zdravje Pokljuke

Množični obisk na planoti, ki sodi v območje Triglavskega naravnega parka, hudo ogroža obstoj in razvoj gozda. Samo eno nedeljo so med 12. in 14. uro našteli 1413 vozil z okoli 3300 ljudmi. Takega navala ne pomni nihče, ljudje pa so premalo obzirni do narave. Na Pokljuki se domačinom pridružijo začasni stanovalci počitniških hiš, turisti, vojaki, planinci, športniki, sprehajalci, gobarji... ob avtomobilskem je včasih slišati tudi helikoptrski in drug hrup (vse več je voženj z motornimi sanmi, za ljudmi ostajajo odpadki, erozija...).

Konjičani za evropsko cvetlično mesto

Bruseljska komisija bo urejenost Slovenskih Konjic in Žič ocenjevala julija.

V Murski Soboti odprt trgovski center Slavič

Po več zapletih z dovoljenjem in drugimi dokumenti je družinsko podjetje Slavič iz Klučarovcev v soboški industrijski coni odprlo velik trgovski center. V eni največjih trgovin v Pomurju, ki ima 5600 kvadratnih metrov površine, je del namejen tehničnemu blagu, del živilom, okrog 600 kvadratnih metrov pa manjšim trgovinicam in butikom.

Polhografska graščina bo kmalu državna

Ministrstvo za kulturo bo kmalu izdalо odločbo o prehodu graščine v last Republike Slovenije. Polhografska graščina je v denacionalizacijskem postopku, upravičenka pa je Ana Delago, rojena Urbančič 1. aprila 1871, umrla 15. maja 1958. Vlagatelji zahteve so Vera Ašič de Bajuk iz Argentine, Renata Kozina Ašič iz Kanade in Vital Cristian Luis Ašič iz Argentine. V graščini so nekaj časa imeli svoje prostore umetniki slikarji.

Slovenija, moja dežela

Največja zasebna knjigarna v Ljubljani - knjižni salon s kavarniškim vzdušjem

Knjigarna Novak v ljubljanski Wolfovi ulici, prav nasproti hiše, kjer je živel Primičeva Julija, je največja zasebna knjigarna, lastnica založbe Vale Novak pa je Edvina Novak. Pri Novakovih si bodo ogledniki in kupci lahko sede odpočili, pregledali knjige, si kupili kaj za pod zob, spili kavo in poklepatali. Tudi po strokovne revije ne bo treba več čez mejo. Prirejali bodo literarne večere, avtorska podpisovanja knjig in druge družabne dogodke.

Šentvid bi se rad "odcepil" od Ljubljane

Medtem, ko se želi Lavrica v občini Škofljica priključiti Ljubljani, v Šentvidu že nekaj časa napovedujejo nasprotno pot.

Goričancem odleglo, ker lahko dobijo novi občini

Goričanci so veseli, ker so poslanci v državnem zboru sprejeli predlog o razdelitvi sedanje občine Cankova-Tišina na dve - tišinski in cankovsko. Prav tako pa so zadovoljni tudi občani Kuzme, njihova občina se bo razdelila na občini Kuzma in Grad.

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenski poslovni tednik

Nikdar več velikoserijska proizvodnja avtomobilov v Mariboru

Maribor se dokončno poslavljajo od velikoserijske proizvodnje avtomobilov, stečajni upravitelj pa še vedno upa, da bo podjetje prodal v celoti. Tako se bo polstoletna zgodba o marniborskem gigantu TAM-u z uvedbo stečajev v njegovih 15 hčerinskih družbah in krovni družbi TAM,d.d., razletela na drobce v obliki trinjastih naslednjih podjetij z različnimi usodami.

Primorci in Ptujčani bi radi med Občine vina

Deset primorskih občin in Ptuj kot predstavnik štajerskega območja bi se radi vključili v Občine vina, evropsko omrežje, v katero so vključeni kraji, ki jih zaznamujeta vinogradništvo in vinarstvo, iz Portugalske, Španije, Francije, Avstrije, Italije, Grčije in Madžarske.

Slovenci prebili led v Črni gori

Posle so že sklenili Stol, Marles, Intal, Gernak, Mir in druga.

Adidas se vrača v kranjsko Planiko

V kranjski Planiki (2400 zaposlenih, 80 milijonov mark prometa na leto) so bili predstavniki koncerna Adidas, ki se pogovarjajo, da bi v Kranju spet začeli izdelovati del športne brizgane obutve. Adidas je pred tremi leti prekinil pogodbo s Planiko, saj je takrat njena izguba znašala 3,5 milijarde tolarjev, na mesec pa se je povečala za 200 milijonov tolarjev. Pod vodstvom generalnega direktorja Bojana Starmana so se od leta 1996 pričeli pogoji v tovarni popravljeni.

Slovenski gozdovi v zasebne roke

Država je zasebnikom za zdaj vrnila 77.082 hektarov gozdov, vrednih 225,8 milijonov mark. Veliko problemov je predvsem pri vračanju gozdov fevdalnega izvora, saj za zdaj še ni pravne definicije, ki bi opredelila, kaj se poleg cerkvenega premoženja še steje med premoženje fevdalnega izvora.

Naftni priklop na svetovno omrežje

Koprsko naftna družba Istrabenz, ki je lani na bencinskih servisih v Sloveniji, na Hrvaskem in v Italiji prodala 650.000 ton naftnih derivatov, se je dolga leta oskrbovala pri hrvaškem partnerju Ini. Hrvati so z desetino delnic tudi so lastniki Istrabenza. Zdaj jim je decembra lani uspelo podpisati pogodbo z multinacionalko Texaco, ki je takoj začela dobavljati redne količine. Tako je Texaco zdaj enakovreden dobavitelj Ini, kmalu pa se zna zgoditi da bo prvi.

Največ avtomobilov v Sloveniji prodal Renault

Lani je prodal 12.822 avtomobilov, Volkswagen jih je prodal 7.390, Fiat pa 5.798.

Največja javna dražba vseh časov

V ljubljanski Galeriji Krka so za več kot sto tisoč mark prodali 101 umetniško delo 75 priznanih likovnih ustvarjalcev, zbrani denar pa bo šel v človekoljubne namene. Javna dražba je bila 13. januarja letos, najdražje so prodali sliko Jožeta Tisnikarja *Avtor s harmoniko*.

Novi napotki za računalničarje

Založba DESK je izdala tri priročnike s skupnim imenom *V uporabi*, in sicer Internet, Power Point 97 in Word 97, ki lajšajo delo z računalnikom. Knjige so napisali tuji avtorji, prevedene pa so v slovenščino.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj (24. marca 1998)

Država (enota)	tolarjev
Avstralija (1 AUD)	114,9080
Avstrija (100 ATS)	1340,0900
Francija (100 FRF)	2813,1143
Hrvaška (100 HRK)	2667,5183
Italija (100 ITL)	9,5750
Japonska (100 JPY)	131,9914
Kanada (1 CAD)	121,8375
Nemčija (100 DEM)	9427,9586
Švica (100 CHF)	11532,2790
V. Britanija (1 GBP)	288,9104
ZDA (1 USD)	172,5694

V slovenska obzorja in čez...

Mogoče vas bo zanimalo zvedeti, da...

- da je judovsko-italijanska znanstvenica Rita Levi Montalcini, dobitnica Nobelove nagrade za medicino, izjavila, ko je bila ista nagrada za literaturo podeljena Dariu Foju: "Nikoli nisem slišala za to ime. Je to Italijan?"
- da ima Sveti sedež diplomatske odnose v 167 državah in da je kot z zadnjo navezel te odnose z Angolo...
- da misli tržaška založba Mladika posebej proslaviti stoletnico prvega slovenskega tržaškega romana, ki ga je izdala Marica Nadlišek, mati pisatelja Vladimira Bartola...
- da je v Italiji na vrhu lestvice samomorov Južna Tirolska, kjer so se v dvajsetih letih samomori podvojili...
- da bosta Louis Stanislav Martin in njegova žena Azelia Guerin, starša svete Terezije iz Lisieuxa, ki je bila pred kratkim proglašena za cerkveno učiteljico, kmalu proglašena za blažena...
- da je bil oče svete Terezije iz Lisieuxa urar, oba deda pa častnika francoske vojske...
- da je v mestu Drancy v Franciji škof De Berranger imel govor, v katerem je izrazil kesanje francoskih škofov v zvezi z Judi, ki so bili deportirani v nemška taborišča...
- da je petindevetdesetletni francoski katoliški pisatelj Jean Guitton izdal knjigo Moj filozofski testament (Moja smrt - Moj pogreb - Moja sodba), v kateri se razgovarja z angelom varuhom, z De Gaulлом, z Mittandom, Bergsonom in Sokratom...
- da je po raznih teologijah (teologija revolucije, v Sloveniji teologija samoupravljanja itd.) zdaj v Ameriki nastopila še teologija kapitalizma, katere prerok je Michael Novak, ki skuša kristološko utemeljiti svobodni trg...

Zapisali so še v... Družina

Po odločitvi Ustavnega sodišča, da vrnitev nekaterih slovenskih gozdov Cerkvi ni protiustavna in po odločitvi dr. Janeza Drnovška, predsednika slovenske vlade, da Slovenija med denacionalizacijskim postopkom vrne nekaj gozdov Cerkvi, se je razvnela vroča razprava ZA in PROTI. Iz Združene liste socialdemokratov so prišli očitki, da slovenska vlada s tem povzroča Sloveniji veliko gospodarsko škodo. Najglasnejši je bil Miran Potrč, ki se je zavzel za 40.000 najmenikov stanovanj in poslovnih prostorov, katerim se godijo krivice, še posebej pa je poudaril, da "predsednika slovenske vlade ne moti ustvarjanje nove cerkvene in posvetne veleposesti", dejal je, da mnogi strokovnjaki dvomijo o pravni in moralni upravičenosti Cerkve, da ponovno pridobi gozdove, ki jih je že večkrat sama prodala. Tudi Društvo za ohranitev slovenskih gozdov je predsednika vlade pisno pozvalo, da pred zasedanjem državnega zбора, na katerem bodo poslanci odločali o novi zakon o denacionalizaciji, razveljavlji vse dosedanje dogovore o vračilu gozdov, sklenjene s Slovensko ljudsko stranko in Rimskokatoliško cerkvijo. V slovenskih medijih se pojavljajo nasprotujoča mnenja. V sobotni prilogi Dela je dr. Janez Šmidovnik v svojem članku *Logika vsemogočnosti* med drugim navedel nekaj trditev zakaj PROTI vračilu gozdov Cerkvi. Na vse očitke pa je odgovorila Cerkev v Družini.

Cerkvenim ustanovam odvzete nepremičnine pa so že po svoji naravi bile takšne, da so bile v glavnem vse uporabljene ravno v te namene: za šole, zdravstvene in druge socialne ustanove in za kulturne ustanove. Povrnjen bo torej verjetno le del. Pogajanja o gozdovih se nanašajo le na gozdove v lasti ljubljanske nadškofije. Dve škofiji jih imata manj. Odprtost ostaja vprašanje drugega premoženja (stavb, zemljišč, ...).

Cerkev ne plačuje davkov

To je zavajajoča trditev. Duhovniki plačujejo davke. Ker je neurejen odnos med državo in Cerkvio, ni jasnih določil glede plačevanja davkov na premoženje in zato v nekaterih primerih le-tega nekatere pravne ustanove ne plačujejo. Ko bo država definirala položaj Cerkve v slovenski državi, se bo lahko jasno opredelilo, v katerih primerih, koliko in kako se plačuje davek od cerkvenega premoženja.

Cerkev bo dobila 2/3 slovenskih gozdov

Take in podobne teze ponavljajo tisti, ki zavajajo javnost. Slovensko ozemlje pokriva več kot 50% gozdov, le 2,8% teh bi bilo po vrnitvi v lasti Cerkev.

Cerkev bo največji bogataš v Sloveniji

Prihodek od cerkvenih gozdov lahko že danes izračunajo vsi poznavalci. Cerkev je javno koristna ustanova, kar pomeni, da je njeno delovanje namenjeno slovenskemu človeku in v njegovo dobro. Njeni uslužbenci pa bodo dobili primerljivo, dostojno in človeka vredno plačilo.

Le zakaj se Cerkev tako vleče za premoženje, mar bi ga pustila državi!

Cerkev gmotna sredstva potrebuje za opravljanje svojega poslanstva: oznanjevanje evangelija, moralno in versko vzgojo mladine, za šole, vrtce, domove za ostarele, zavetišča za brezdomce, zavojence, za matere z otroki, in drugo pomoč potrebnim, za plače svojim uslužbencem, za lastne medije (tisk, radio, TV), za ohranjanje kulturnih spomenikov. Odpoved premoženju, ki ji pripada, bi dodatno obremenila verne državljanje, ki že zdaj velikokrat prek svojih moči podpirajo cerkvene ustanove in njihovo delo.

Cerkev državi predrago prodaja gozdove

Cene gozdov, ki so jih objavili nekateri mediji, so pripravili strokovnjaki po primerjalni študiji s podobnimi v Evropi. Niso pretirane, so pa zastavljene tako, da se ob njih lahko pogaja.

Nikjer v Evropi se to ne dogaja. Parlamentarna skupščina Sveta Evrope leta 1996 pravi v 10. točki resolucije: "Skupščina svetuje, da se premoženje, vključno s premoženjem Cerkev, ki ga je država protipravno ali krivično odvzela, ga nacionalizira, zaplenila ali kako drugače razlastila v času vladavine komunističnih totalitarnih sistemov, v načelu vrne prvotnim lastnikom v prejšnjem stanju .... V primeru, kjer to ni možno, naj se dodeli pravična gmotna odškodnina." Na tak način so se v pogajanjih že dogovorili na Madžarskem, na Poljskem, na Hrvaškem, ...

Ljudje bodo izgubili službe, podjetja bodo propadla

Kdo bo delal na cerkveni posesti? Dobri delavci, gozdarji in poznavalci tako kot doslej. Delo bo teklo naprej. Spremenilo se bo le toliko, da se bo pri podeljevanju dela in prodaji upoštevala ugodnejša ponudba. Konkurenčnost vselej prinaša kakovostnejše usluge in boljši zasluzek. Podjetja, ki ne znajo tekmovati, sama propadejo. Nihče iz Cerkve tudi ni napovedal odpustov iz služb, ali propada podjetij. To širijo tisti, ki se oklepajo gonje proti Cerki in ščitijo svoje interese.

Vračanje gozdov ljubljanski nadškofiji je najdražje za državo in državljanе

Popoln nesmisel. Res je ravno nasprotno: če bi država vrnila gozdove, bi bilo to najcenejše. Vsak odkup gozdov od Cerkve bi bremenil državo, to je davkoplačevalce. Obenem pa bi plačilo gozdov v Cerkvi vsako leto postal predmet napadov v parlamentu in javnosti, ko bi se govorilo o državnem proračunu, iz katerega bi se plačeval dolg za gozdove. Če se vrnejo gozdovi v naravi, to nič ne stane države in ne davkoplačevalcev.

Pripravil F.P.

Prosimo naročnike, da poravnajo naročnino, sicer jim bomo po treh mesecih po izidu datuma plačila morali časopis ukiniti.

Datum do kdaj je plačana naročnina je na kuverti v kateri pošiljamo časopis. V primeru, da nekdo časopisa ne želi več prejemati, naj ga pisno odpove. Hvala za razumevanje. Uprava in uredništvo

ZNAMENJA IN KLICAJI
Številka: 12 Letnik: 47 Datum izida: 22. marca 1998

Kratko in jasno

Cerkev že drugič prodaja gozdove na Gorenjskem

Ni res. 16. junija 1858 je škofija Briksen svojo posest na Gorenjsk prodala jeseniškima fužinarjem Vincencu in Viktorju Ruardu. Ker sta prišla ta dva v težak položaj, sta 31. decembra 1871 gozdove prodala Kranjski industrijski družbi. Leta 1891 jih ta ni več potrebovala. Po štirih letih pogajanj je te gozdove odkupil Kranjski verski sklad.

Papež (Vatikan) bo lastnik gozdov

Ni res. Zakonik cerkvenega prava pravi: »Rimski papež je po prvenstvu vodstva vrhovni upravitelj in oskrbnik vsega cerkvenega premoženja« (kan. 1273). V navedku ni izraza lastnik. Kdor ne razlikuje pojmov uprava in lastništvo, namerno zavaja. Lastnik cerkvenega premoženja so posamezne javne pravne osebe: škofije, župnije, samostani, semenišča, ...

Država bo izgubila suverenost nad delom svojega ozemlja (cerkvenimi gozdovi) To je nesmiselna laž in zavajanje. Cerkev bo morala, kakor bo določil zakon, od vsega premoženja plačati davek, kakor ga plačujejo drugi zavezanci. Z gozdovi se bo gospodarilo v skladu z navodili in zahtevami pristojnih državnih ustanov.

Škofije niso pravni subjekti

Ustavno sodišče je ugotovilo, da so cerkvene organizacije in ustanove pravne osebe tudi po našem državnem pravu: »Država in verske skupnosti so ločene (7. člen ustawe). Bistveno za sistem ločitve je, da so cerkvene organizacije in ustanove vezane na državno pravo in da so tudi glede pravne osebnosti odvisne od državnih predpisov.« (Več o tem Uradni list RS 1/97).

Cerkev bo dobila vse nazaj

Ni res. Cerkev ima sicer pravico do veliko več stvari, kakor jih bo po Zakonu o denacionalizaciji lahko dobila nazaj. 19. člen tega zakona pravi, da ni mogoče vrniti v naravi vseh nepremičnin, ki služijo za opravljanje dejavnosti javnih služb.

Velika noč

Priprave na veliko noč so se začele že precej pred velikonočno nedeljo, z njimi pa je povezana marsikatera šega in verovanje.

Tiha nedelja: v cerkvah in domovih zagrinjajo razpela, ker so "Judeje hoteli Kristusa kamenjati, a se jim je skril".

Cvetna nedelja: v butare dajejo po tri enoletne leskove šibe in vejice bršlina, drenovine, brinja in oljko. Te blagoslovljene šibe nato dobro shranijo. Na veliki četrtek in petek v cerkvah utihnejo zvonovi, namesto njih klobota raljga. To je dan barvanja pirhov.

Na veliko soboto je bil dan blagoslavjanja jedi v cerkvi.

Veliko noč v nekaterih slovenskih krajev imenujejo "vuzem". Besedo izvajamo iz "vzeti" - po dolgem 40-dnevnu postu je spet dovoljeno "vzeti" meso. V vsem vzhodnem delu Slovenije so na velikonočno soboto zvečer goreli kresovi - vuzemnice. Korošci pa so tega dne nosili

po vasi smolnice - bakle, da bi "coper odganjali" in prosili dobro letino. Znan je velikonočni ropot, ki naj bi pregnal zle sile (raljga). V Prekmurju čarownice v veliki noči baje odvzemajo kravam mleko, zato so fantje tam na veliki četrtek pokali z biči in tulili v mlečne piskre, da bi jih pregnali. Na Gorenjskem pa so z istim namenom fantje streljali z možnarji.

Igre s pirhi

S pirhi je povezana tudi množica velikonočnih iger, ki so bile v davnih predkrščanskih dnevih v zvezi s pomladno rastjo in klicanjem rodovitnosti. S temi igrami so pričeli že ob prihodu iz cerkve. "Komaj se zarja vuzemska jutra napoči, komaj procesija mine, se že otroci in odrasli mladeniči s pisanicami v rokah shajajo," piše Navratil leta 1849 o Beli krajini. Začelo se je "turčanje, valinčanje, sekanje". Pirhe so trkali drugega ob drugega, jih zadevali s kovanci, jih spuščali po deščici intd.

Iz življenja slovenske vasi

Ne kriči vendar kot jesihar!

Jesiharji - prodajalci kisa - so nekdaj hodili od vasi do vasi kot potujoči trgovci. Glasno so ponujali svoje blago. Ko je prišel jesihar v vas, se je že od daleč slišal njegov glasni. "Jesih! Jesih!"

Modrost življenja

Ženska prevzame srce, petje razveseli, vino pa utopi skrbi.

slovensko narodno izročilo

Velikonočne igre - Most

Še en ples pomeni kos slovenskega zgodovinskega mozaika - to je belokranjski most, v katerem je skrito prastaro mitično jedro, ki ga je prekril fevdalni motiv o gosposki in kmetih, o plačevanju mostnine.

"Je kaj trden most?"
Aj' j' trden, trden kakor kust.
Iz česa ste ga zidali?
Iz lejte repe šnitane.
Komu ste jo ukrali?
Naš' mu gospod' županu.
On je naš dober oče,
ker nam vse izporoče.
Al' č' te nas pustit' trikrat skuz?
Al' kaj za sabo vodite?
Mi te dekleta vodimo,
ki bele gvante nosijo.
Al' pojte, pojte trikrat skuz,
'zdignite gor' visok' roke!

Nekateri teh belokrajskih plesov - kol, ki se plešejo še danes, so dragoceni, prastari plesi, ki hranijo v sebi spomin na poganske pradavnino.

Morda ste pozabili natančno besedilo...?

Pričenjam s serijo slovenskih narodnih, ki nam jih bodo zaigrali in zapeli na koncertih: Marjan Marinšek na citre in pevki Maja in Tanja. Da bi lahko zapeli z njimi tudi mi (in prav gotovo se vseh besedil ne spomnimo), si pesmi izrežimo iz časopisa ali skopirajmo in prinesimo na koncert. Ob slovesni številki G.S. bo izšlo v obliki priloge še nekaj več besedil pesmi.

Z zakriviljeno palico v roki

Z zakriviljeno palico v roki, za trakom pa šopek cvetlic,
ko kralj po planinah visokih
pohajam za tropom ovčic.

Saj tukaj na sončni višavi,
le sam sem, le sam gospodar,
živim po pameti zdravi,
za muhe mi ljudske ni mar.

Nikomur tu nisem napoti,
napoti ni meni nikdo;
kdo čisto veselje mi moti,
kdo moti življenje mirno.

Nikdar ne zmrači se mi čelo,
nikdar ne stemne se oči,
in pojem in ukam veselo,
da z gore v goro se glasi.

Naj drugi okoli po svetu
si iščejo slave, blaga,
jaz hočem tu gori živeti,
tu sreča, tu mir je doma.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Za čredico krotko popeval
bom pesmice svoje sladke,
dolincem glasno razodeval,
kar polni mi srečno srce.

Ne, palice svoje ovčarske
za žezlo kraljevo ne dam,
in rajši od krone cesarske
cvetlice na glavi imam.

Zgodovina naroda se ne piše samo z odkrivanjem nekdanjih naselbin, novcev, različnega orodja, tudi način prehrane je sooblikovalka podobe življenja naših prednikov.

Primorski brodet

Školjke, ribe, belo vino, paradižnikova mezga, česen, čebula, peteršilj, limonine rezine, olivno olje. Ribe in školjke očistimo, zrežemo in na hitro spečemo. Ribe prej povajlamo v moki. Posebej na olivenem olju prepražimo čebulo, česen, peteršilj in mezgo, dodamo školjke in malo vode. Ko jed vre eno uro, pridenemo še pečene ribe, limonine rezine, prilijemo vino, solimo in popramo. Ko vse skupaj dobro prevre, je jed pripravljen. Najboljši okus dobimo, če uporabimo čim več različnih vrst morskih sadežev: jegulje, školjke, sipe, morsko žabo in tako dalje... Dober tek!

Po svetu

BUENOS AIRES

Na Prešernov praznik 8. februarja letos je veleposlanik Republike Slovenije v Argentini, prof. dr. Janez Žgajnar, izročil našemu rojaku Božidarju Finku odlikovanje: častni znak svobode Republike Slovenije, ki mu ga je podelil predsednik slovenske države Milan Kučan, za zasluge pri uveljavljanju Slovenije v Argentini ter pri njegovem uspešnem delu po osamosvojitvi Slovenije - bil je njen prvi predstavnik v Argentini. Prof. dr. Janez Žgajnar je dolgoletni kulturni, politični in javni delavec, ki se je rodil leta 1920 v Litiji, maturiral na ljubljanski klasični gimnaziji leta 1939 in diplomiral na pravni fakulteti ljubljanske univerze leta 1943.

BUENOS AIRES

Ob 50-letnici naselitve Slovencev v Argentini in ustanovitva Društva Slovencev, bo Zednjena Slovenija založila in objavila svoj *Zgodovinski zbornik*. V tem orjaškem delu bo prikazano na 800 straneh in s številnimi fotografijami, delovanje te slovenske ustanove, javnih delavcev ter krajjevnih domov. Knjiga se lahko naroči v Slovenski hiši.

/Svobodna Slovenija/

LONDON

Slovenija je pred dnevi dobesedno blestela v Veliki Britaniji. Slovenski veleposlanik Marjan Šetinc je izročil poverilna pisma angleški kraljici Elizabeti II, dr. Janez Drnovšek je bil pri njej na svečanem konsilu in ob tej priložnosti sedel ob angleškem premierju Toniju Blairu, ki ga je sicer gostil dan poprej na svoji rezidenci v Downing Streetu. Slovenski in angleški premier sta se pogovarjala kar dve uri. Predstavljeni so bili tudi slovenski diplomati in njihove soproge. */STA/*

Cez 30 let utegneta dve tretjini človeštva živeti v pomanjkanju vode, piše švedski časopis "Svenska Dagbladet". V Parizu namreč te dni poteka konferenca o vodi v organizaciji ENESCA. Kar 45 držav se bo moralno spoprijeti z epidemijami in težkimi gospodarskimi problemi.

Božidar Fink

Od jeseni 1943 je bil domobranec - oficir. Maja 1945 se je umaknil na Koroško, živel je po taboriščih; leta 1946 se je poročil s Tinko Kovač, v Argentino se je priselil sam, ko pa so jugoslovanske oblasti zahtevale njegovo izročitev je prišla za njim še družina. Bil je uradnik, zdaj v pokolu.

/Svobodna Slovenija/

SAO PAULO

Brazilski Slovenci so bili pred nekaj meseci presenečeni, ko so iz brazilskega časopisa "Folha de Sao Paulo" izvedeli, da se nahajajo v notranosti Brazilije v nekaterih cerkvah svete freske in podobe Slovenca Franciscusa Pauloviča, ki je bil rojen leta 1892 v Paličju, v Slavini, blizu Postojne. Bil je sin Casparusa Pauloviča in Marije Smerdel. Na Dunaju je študiral na višji umetnostni šoli, kasneje se je poročil s sosedo iz otroških let Antonijo Benko. Med prvo svetovno vojno je bil ujetnik v ruskem taborišču in Rusi so ga zelo cenili, ker je slikal za riske poveljnike. V brazilijo se je preselil leta 1923, imel je dva sina, Vladimirja in Vladislava, zdaj pa živi v braziliji 12 njegovih vnukov oz. vnukinj. Nekatere Pavlovičeve freske bodo zdaj tri leta restavrirali, denar pa zbirajo domačini in prebivalci brazilskega mesta, kjer je Paulovič živel. */Rodna gruda/*

CELOVEC

Celovec je z 11. marcem 1998 vstopil v novo obdobje promocije kandidature treh dežel za izvedbo zimskih olimpijskih iger leta 2006. Novi vladni pooblaščenec za promocijo kandidature, 45-letni top menedžer in biški direktor Siemensa Gerhard Novak, je na mednarodni tiskovni konferenci v Celovcu predstavil novo ustavnovljeno družbo "Celovec 2006 - mesto kandidat", ki bo v naslednjih 16 mesecih skušala uspešno izpeljati kandidaturo "iger brez meja". Družba bo imela na voljo med 80 in 120 milijonov šilingov, pomembni nositelji kandidature na mednarodni ravni bodo ugledni športniki iz vseh treh regij (Avstrije, Italije in Slovenije). V Celovcu se je predstavil tudi Bojan Križaj, najslavnnejši slovenski smučar. Za Furlanijo-Julijsko krajino pa naj bi v boju za pozitivno odločitev članov MOK junija 1999 vstopila še znana Manuela di Cento. V celotnem procesu promocije in realizacije kandidature bodo vključene vse tri regije na športni, gospodarski in tudi politični ravni, marketing pa je bil poverjen dvema uglednim mednarodnim podjetjem z izkušnjami iz Atlante, s Sydneyjem intd. */Delo fax/*

Diplomatsko konzularna predstavnistva

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Advance Bank Centre - Level 60 Marcus Clarke Street, Canberra City
telefon: (06) 243 4830
fax: (06) 243 4827
Pisma in drugo pošto poslati na naslov:
Embassy of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square, Canberra ACT 2608
Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 -17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00 *

Konzulat RS (Sydney)

Častni konzul Alfred Brežnik.
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
telefon: (02) 9314 5116
fax: (02) 9399 6246
Poštni naslov:
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034 *

Konzulat RS Nova Zelandija

Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare,
Lower Hutt (Wellington) NZ
telefon: (04) 567 0027
fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247 Lower Hutt NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5
Smithfield NSW 2164.
telefon: (02) 9604 5133
fax: (02) 9604 009 *

Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga.
Trg Republike 3/XII, Ljubljana
1000, Slovenija.
telefon: (61) 125 4252
fax: (61) 126 4721

Konzularni dnevi Veleposlanstva RS

Melbourne

Nedelja, 19. april od 15.00 do 18.00 ure SPSK Jadran
Ponedeljek, 20. april od 09.30 do 12.00 ure SNS Vic - Kew

Sydney

Petak, 24. april od 09.30 do 12.00 ure Versko središče Merrylands;
od 14.00 do 17.00 ure Klub Triglav

Adelaide

Nedelja, 17. maj od 11.30 do 13.30 ure Slovensko versko središče Hindmarsh
od 15.00 do 17.00 ure Slovenki klub Adelaide
Konzularne ure bo vodila Tina Grosvenor

Znani in neznani obrazi

Janez Perko

Eden najstarejših naročnikov in podpornikov Glasa Slovenije je naš sydneyški rojak Janez Perko.

Rojen je bil leta 1923 v Šiški v Ljubljani. Oče je bil podjetni lesni trgovec in hišni posestnik. Po mali maturi je Janez obiskoval dvorazredno Trgovsko šolo, ki jo je končal še pred vojno. Kot sin dobro stopečega ljubljanskega meščana je imel kar lepo mladost, ki pa jo je pretrgala okupacija. Oče je slutil, da prihajajo težki časi, posebno za mlade ljudi, zato je poslal Janeza že leta 1941 v Italijo, kjer je v Vidmu (Udine) delal v pisarni očetovega poslovnega partnerja v lesni industriji.

Leta 1945, po koncu druge svetovne vojne, je delal v Trstu v Zavezniški upravi kot uradnik.

Leta 1950 je kot begunec prijadral z ladjo *Ana Salem* v Avstralijo. Izkrcaj se je v Melburnu, odkoder so ga, skupaj z drugimi begunци, odpeljali v Bonegillo, kjer je tri mesece kot "prosotovljec" čistil, urejal, prelagal in prenašal kuhinjske in ostale objekte v kampu, ki je služil med vojno za bivanje japonskih vojnih ujetnikov. Kot vsi priseljenici je imel dvoletni državni sporazum, tega je preživel kot skladisčnik v Sydneju v Department of Main Roads. Po dveh letih se je zaposlil v lesni trgovini, meril je smrekovino, uvoženo iz Kanade. To je bilo naporno delo. Kasneje pa je dobil službo v mestu v pisarni. Pripravljal je plačilne pole za delavce.

Leta 1955 je s prihranki in manjšim posojilom kupil zanemarjeno fish&chips trgovino v North Sydneju, ki jo je v kratkem a z velikim trudom preuredil v prav lepo, moderno delikatesno trgovino. Od daleč so prihajali ljudje in kupovali dobrote iz Evrope, nekaj uvoženih, nekaj pa pripravljenih v Avstraliji. Počasi je prihajala v modo sredozemska kuhinja in tudi kranjske klobase so zaslovele. Posli so šli dobro in pričel je investirati v stavbne objekte v okolici trgovine. Delikatesno trgovino je imel deset let, potem pa ga je trgovska žilica pripeljala do popolnega "biznisa" z nepremičninami.

Leta 1968 je Janez Perko pričel graditi stolpnice in pisarniške objekte na severnem delu Sydneja. Tako so postale investicije glavni del njegovih aktivnosti.

Janez Perko se je pričel družiti s Slovenci že leta 1951, bil je tudi eden prvih predsednikov Slovenskega društva v Sydneju. Takrat so prijevali prijetne zabave in plese. "Včasih smo se malo pokregali, ampak danes so ostali le prijetni spomini na tiste čase..." pravi gospod Perko. "Danes živim ob morju v Seaforthu, vstanem ob šestih zjutraj, poskrbim za svoj vrt, ribe in perutnino, zaplavam, potem pa v pisarno do večera..." Za "hobby" rad kaj skuha za prijatelje, predvsem kakšno slovensko jed.

Sin Marko je znan ortopedski kirurg, hčerka Silvia pa dela pri Quantasu. Dobri otroci in trije simpatični vnučki so mu v ponos in veselje. Janez pa se še pri 75. letih drži pregovorov
"Ura zamujena - je izgubljena!"

Melbourne – 84-letni ljudski pesnici Marcelli Bole je na enem od upokojenskih srečanj podaril desetletni Andrej Bratina pesmico, ki jo je za njo napisal njegov pesniško nadarjeni star oče Alojz Jelič. Marcella Bole pravi, da ji "možgani kljub visokim letom še vedno odlično delajo", le telesno zdravje počasi peša. Prav 7. aprila se bo moral podvrci znova zahtevni operaciji. Upajmo, da bo uspešna in da bo Marcella okrevala kot vedno doslej. Zahvaljujemo se za pesmico, ki jo je napisala ob naši peti obletnici

Čestitke peti obletnici Glasu Slovenije

*Čestitke naj v Sydney poletijo
Stanko Gregorič razveselijo.
Glas Slovenije ureja že pet let,
novice pošilja redno v daljnji svet.*

*Stanka, zlato medaljo ste zaslужila,
ker niste težkega bремena odložila;
koliko ur morate pri branju in računalniku sedet,
za vse novice v Glas Slovenije posnet?*

*Glas Slovenije, kar pišejo ljudje pove,
včasih, res, rani užaljeno srce.
Oh, kako bi bilo lahko lepo,
ko bi brat bratu stisnil roko.*

ART EXHIBITION

OTVORITEV RAZSTAVE:

5. aprila, cvetna nedelja: ob 11.30 dop. do 2.00 pop. - 5.00 pop. do 7.00 pop.

6. aprila, do 10. aprila (od pondeljka do petka) : 5.00 pop. do 7.00 pop.

11. aprila, velika sobota: 10.00 dop. do 4.00 pop.

12. aprila, velika noč: 11.00 dop. do 2.00 pop.

13. aprila, velikonočni ponedeljek: 5.00 pop. do 6.00 pop.

14. aprila, torek: 5.00 pop. do 7.00 pop.

Prosila bi vas, da si ogledate razstavo in povabite tudi svoje znance in prijatelje.

KJE:
V dvorani sv. Rafaela v Merrylandsu.

HELP NATIONAL COMMITTEE Prostovoljni prispevki za otroško bolnišnico v Šenpetru pri Novi Gorici

Slovenskim rojakom v Avstraliji sporočam, da bi rada do konca tega leta zbrala za Šenpetrsko bolnišnico \$10.000, manja mi še \$2.880. Sporočam, da bom 20. julija obiskala Perth in tamkajšnjim rojakom pokazala video kaseto iz otroške bolnišnice v Murski Soboti, za katero sem zbirala prejšnja leta. Tudi viktorijske rojake nameravam obiskati. V enajstih letih sem za otroške bolnišnice v Sloveniji zbrala \$40.800. Prosim rojake v Avstraliji, da prispevajo za to mojo zadnjo nabirkovo. Telefon: (02) 96689763; naslov: P.O.Box 603, Kurnell, NSW 2231

Eleonora White

EUROPE

ASIA

AFRICA

NORTH AMERICA

SOUTH AMERICA

AUSTRALIA

A world of convenience
with departures from seven cities
Australia wide.

Malaysia Airlines can fly you to over 117 destinations across 6 continents.
We also give you the convenience of a choice of frequent flights from Sydney,
Melbourne, Adelaide, Perth, Darwin, Cairns and Brisbane. Call 13 2627

SKY AIR SERVICES

representing
CROATIA AIRLINES

od 28.10.1997
MALAYSIA AIR-LINES LETI V ZAGREB!

SYDNEY

379 Kent St., Sydney 2000
(5. nadstr. - nad Hrvatskim konzulatom)

Telefon: (02)9299 6388 (Rina, Gordana, Silvana in Katarina)

MELBOURNE

24 Albert Rd., South Melbourne 3205

(7. nadstr. - pod Hrvatskim konzulatom)

Telefon: (03)9699 9355 (Lidija, Katarina, Denis, Mladen, Saša, Suzi in Nada)

PERTH

68 St. Georges Terrace, Perth 6000

(8. nadstr. - pod Hrvatskim konzulatom)

Telefon: (09)9486 1114 (Mira in Marija)

ADELAIDE

50 King William St., Adelaide 5000

(2. nadstr.)

Telefon: (08)8221 6638 (Ivica in David)

Potovanje z vsemi avio-kompanijami po svetu in Avstraliji

A world of convenience

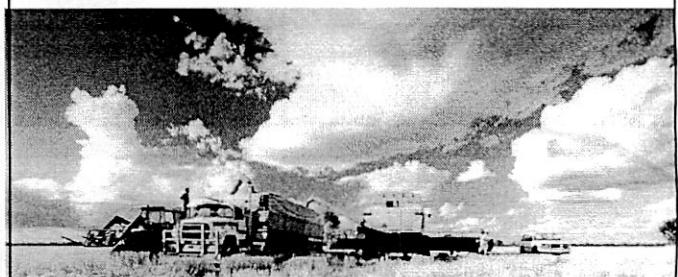
with departures from seven cities

Australia wide.

Malaysia Airlines can fly you to over 117 destinations across 6 continents.

We also give you the convenience of a choice of frequent flights from Sydney,
Melbourne, Adelaide, Perth, Darwin, Cairns and Brisbane. Call 13 2627

VODUSEK MEATS

**HEALTHY FARM
HEALTHY MEAT**

*36 years in business
20 years in Cobram*

CANBERRA
Phone: 06 - 295 1222

COBRAM
Phone: 0358 - 722115

Slovensko društvo Sydney

Vljudno vabljeni

Nedelja, 5. aprila
PIKNIK

Sobota, 18. aprila
LOVSKA VESELICA

Igrajo Veseli Gorenjci

**2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164**

Telefon (02) 9756 1658 Fax 02) 9756 1447

Lauda-air

CELEBRATING 1998

EASTER AND SPRING IN SLOVENIJA AND EUROPE

Departing from Adelaide-Brisbane-Canberra-Hobart-Melbourne and Sydney on 30.5.1998

Book now for special Airfares from \$1535.00

Please contact

Eric or Ivan Gregorich
Slovenia Travel/Donvale Travel
1042-1044 Doncaster Road
EAST DONCASTER VIC 3109
Phone: (03) 9842 5666
Licence No. 30218

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime Gregorich dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

Lauda-air

Has three return flights a week
from Sydney and Melbourne
to Vienna and Ljubljana

Dear Passenger,
With the introduction by Lauda Air of the Boeing 777 on the route Vienna - Kuala Lumpur - Sydney - Melbourne, Lauda Air has shown that it is entering its next phase of travel. As the world's biggest twin-engine jet, the 777 is also considered a revolutionary development in aviation, for the first time a complete aircraft was designed and tested on a computer.

For passengers, the most spectacular feature will surely be the new seating. Every seat, even in economy class, is equipped with a telephone and an inter-active video system. That means that you can telephone from anywhere in the aircraft via satellite to anywhere in the world. The telephone receiver also contains an integrated control unit that you can use to choose from a selection of the latest movies or film classics, to play video games, or to get the latest news, updated every two hours by Reuters news agency.

Flying chefs will attend to your creature comforts, preparing our renowned Do&Co cuisine right on board.

Lauda Air hopes that you will enjoy your time traveling with us and wish you a pleasant trip.

Niki Lauda

KLUB TRIGLAV

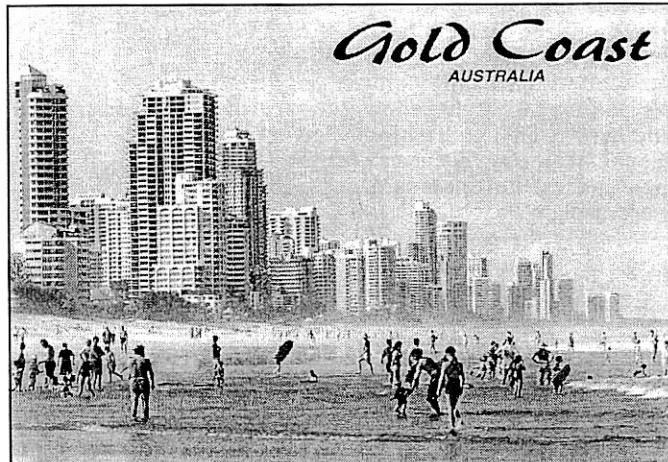
V imenu odbora

vas vabi v Klub Triglav

predsednik Jože Pahor

*19 Brisbane Road
St.Johns Park,
NSW*

Ph: 9610 1627 Fax: 9823 2522

Gold Coast
AUSTRALIA

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
AUSTRALIA 4217

ADMIRAL MOTOR INN

Motel and large 1,2,3 bedroom fully self-contained units
* 10 minutes walk to town centre
* 150 metres to beach
* centrally located to shops, transport etc.

AFFORDABLE WITH COMFORT

Your Resident Hosts
Murray and Franz Beric

Telephone / Fascimile:
(07) 553 98759
(I.S.D. + 61-7-553 98759)

Adelaide Art Festival -March 1998

Successful performance of Tomaž Šalamun, Slovene Poet

The performance of Slovene poet Tomaž Šalamun at the Adelaide Festival has received high appreciation from the organisers and the audience. Tomaž Šalamun is at the present Slovenian cultural attache in USA

The son of pediatrician and an art historian, Tomaž Šalamun was born in Zagreb, Croatia in 1941. An infamous year. His family moved to Koper. Šalamun's quest, which began at the University of Ljubljana, where he earned an M.A. in art history, took him to Paris and Rome for additional studies. He worked as an assistant curator at Moderna Galerija, Slovenia's modern art museum, and he was a conceptual artist affiliated with OHO, an avant-garde group which exhibited all over Europe. His trip to New York convinced him to return to the city as a poet, not an artist, and on his subsequent journeys to the United States - as a member of the International Writing Program at the University of Iowa, as a resident of the Yaddo and McDowell writing colonies, and as a Fulbright Fellow - he wrote an astonishing amount of poetry. America's open spaces, he once said, "open up my cells."

Nevertheless he could not escape his destiny in the Balkans. "The history of Slavs is, for example, utterly miserable," Šalamun reminds us. "Some small nations beating / each other, because the weather is bad."

Šalamun does not directly address the war that destroyed the former Yugoslavia. Rather, his poems are imbued with the tragedy the world has watched on television these past years. And while this poems do not provide answers to any questions, readers will find their longings for truth posed in such an original fashion that for a moment it may seem as if the darkening world has taken on a musical cast, an imaginative hue. /Christopher Merrill/

**The Voice
of Slovenia**

"THE FOUR QUESTIONS OF MELANCHOLY"

New & Selected poems by
Tomaž Šalamun

"What a joy - a large, wonderfully selected collection of Šalamun's poems - one of Europe's great philosophical wonders. Finally seeing so much of the work in one sequence makes clear how brilliantly and stubbornly - and uniquely - he has explored the nature of the real, how many avenues of perception he has coursed down. Realism, surrealism, song, aphorism, Lyric, anti-lyric - everything from Apollinaire's physical wonder to Rilke's theological fear swirl through these beautiful, scary, and deeply original poems." /Jorie Graham/

Tomaž Šalamun

A grew tired of the image of my tribe
and moved out.

Out of long nails
I weld limbs for my new body.
Out of old rags, my entrails. A coat
of carrion
will be my coat of solitude.
I pluck my eye from the depths of the
marsh.
Out of the devoured plates of disgust
I will build my hut.

My world will be a world of sharp
edges.
Cruel and eternal.

NEWS

Ski Jumping World Cup

Slovene
Primož Peterka
Winner of the World Cup

Planica, Slovenia - Slovenia's Primož Peterka retained his World Cup title on Sunday, March 22, while Japanese one-two finish robbed Kazuyoshi Funaki from becoming the Asian country first overall winner.

Noriaki Kasai broke the hill record to take his first win in five years ahead of Hiroya Saito, pushing Funaki down to fourth place and handing the coveted trophy to seventh-placed Peterka.

Winner of the ski jumping World Cup Primož Peterka (C), second Kazuyoshi Funaki (L) and third Andreas Windhoelzl (R)

Promotion of Slovenia at Berlin Tourist Bourse

Slovenia is at the moment participating in the biggest world tourist bourse, Internationale Tourismus Boerse in Berlin. This year's ITB will feature record 70 Slovene hotel managers and tourist agents. At 110 square metres there is also going to be introduction of Slovene cuisine and wines.

Slovenia granted Loan to Upgrade its Motorway Network

President of the European Investment Bank (EIB), Sir Brian Unwin and President of the Company for Motorways in Slovenia (DARS) Jože Brodnik signed a memorandum of understanding concerning an ECU 130 million loan (approximately 24 billion Slovene tolars).

Slovene Politicians met with British Queen Elizabeth II and British Prime Minister Tony Blair

London - Premier dr. Janez Drnovšek attended European conference and reception - lunch in Buckingham Palace by British Prime Minister. Slovene Ambassador to Great Britain Marjan Šetinc presented his credentials to Queen Elizabeth II. Queen Elizabeth II praised the level of relations between both countries and expressed a hope for the relations to improve further in the future. The British queen wished Ambassador Šetinc success in his work and a pleasant stay in Great Britain.

Slovenian language, literature and culture at Macquarie University Sydney

Centre for

Open Education

Tel.: (02) 9850 7470

Department of Slavonic Studies

Tel.: (02) 9850 7015

Slovenian Section, Metka Čuk

Tel.: (02) 9850 7032

e-mail: mcuk@laurel.ocs.mq.edu.au

You can study Slovenian full-time,
part-time or take
single units
by correspondence.

For more Information you can contact:

IN MEMORIAM

SONJA ŽABKAR

Sonja was born on November 6, 1968, one of two premature twins. Her brother, Marko, died on the second day.

At an early age, Sonja displayed considerable academic aptitude and developed a talent for music (the electronic organ). Brilliant at school, and meticulous in all that she did (her handwriting was described by friend as being as "Neat as a typewriter"), Sonja also had a wonderful sense of humour which endeared her to us all.

Early in her teen years, however, Sonja began to develop the health problems that would eventually overcome her. Despite these many setbacks, Sonja kept her problems largely to herself, as her concern for others was paramount.

After completing her HSC, Sonja attended the University of NSW where she attained a BSC degree in Biotechnology, with first class honours. She continued her studies in microbiology in pursuit of a PhD. During this period, she was awarded a Slovenian Government scholarship and travelled to Slovenia in 1995-96, where she engaged in research at the Institute of Microbiology in Ljubljana.

During that year she visited and endeared herself to her many relatives. She became the cohesive force that brought us all much closer together.

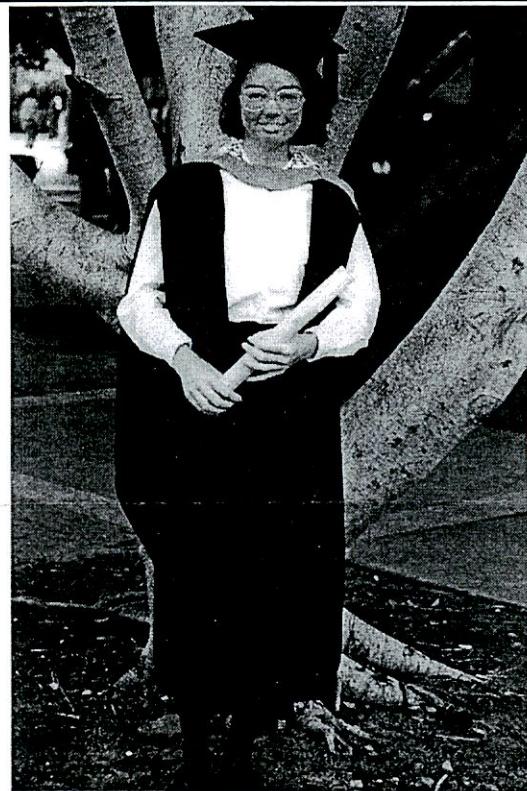
Upon returning to Australia, Sonja began to pursue further studies in the field of accounting, where, as expected, she again excelled. However, her medical problems began to resurface and she was diagnosed with the bone marrow disorder that ultimately claimed her life.

Sonja was an overwhelmingly shy person, but nevertheless developed a wonderful circle of friends. This was evidenced by the many (from diverse cultures and religious backgrounds) who gave solace to her at her bedside, and whose moving tributes after her passing were of great comfort to her family - her adoring family!

At your Time of Sorrow ŽABKAR Family

May you find some comfort during this time of sorrow in knowing that sincere thoughts of deepest sympathy are felt for you by many.

Glas Slovenije

Sonja Žabkar

Our thanks to all

The family of the late SONJA ŽABKAR wish to express our sincerest gratitude to all those whose kindness and generosity gave comfort to our beloved daughter in her time of suffering. Our deepest thanks to her many friends whose bedside vigil eased her pain, our heartfelt thanks to those in the community who selflessly responded to her appeal for help, and thanks to the many who devoted their time and effort to make the commemoration of our dearest Sonja's passing a most wonderful tribute to her life. Our solace lies in the knowledge that she is now at eternal peace and that her short and troubled life was not in vain.

*Draga Sonja, počivaj v miru.
To želijo tvoja mama, ata, brata Branko in Stanko*

Letter from our Youth Contributor

Dear Stanka,

I am extremely sorry that I haven't sent you anything prior to now about my endeavours but the laziness of mid-summer holidays enveloped me and after a few weeks of waking up at 9.30 and going to bed at 12.00, I have decided I'm not making the most of my daylight hours, so here I am, writing you this letter.

Last year was my final year of school and though there was a lot that I will miss, the conclusion of my school did not come a day too soon. I am looking forwards to organising myself, not being spoonfed information, and being totally responsible for my successes and failures.

I finished the year with a TER, tertiary-entrance-rank of 99.85, which is 0.1 off a perfect, but I can cope with this fact since I know that I know that I'm very far from perfect.

This score entitled me entry into any course I desired and so I chose the course I do desire, that being bachelor of medicine combined with bachelor of surgery; I'm also thinking of doing a diploma of modern languages. The medicine/surgery takes 6 years to complete and then I hope I'll have the opportunity to specialise.

As for music, I want to keep it as my love and not my job, and so, will try and play in as many orchestras and quartets as possible; both piano and viola.

I am attending The University of Melbourne, an am looking forward to the challenge that lies ahead. Hopefully, at the end of the 6 years I will hopefully go into surgery.

For now I am savouring my last few weeks of carefree anonymity before I try to find a new identity in a new environment, much larger and more daunting than the last.

Thanks for your ongoing support and interest in my achievements, both successes and failures. Hopefully I will have more of the former. Lots of love

- Paul Paddle, Melbourne

AKTUALNO

pred izidom

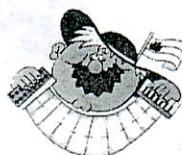
Z deskanjem po Internetu

Bi radi našli službo v Avstraliji, na Jamajki, Havajih, Norveškem, v Pakistanu in še kje...

Internet je proces iskanja službe izredno olajšal - na dosegu miške je snajska služba, budi si na havajih, Norveškem, v Avstraliji in še kje... Strani znanih organizacij in podjetij, na katere naletimo med "surfjanjem" po Internetu, imajo pogosto povezavo na stran "zaposlitvene priložnosti", na katerih obveščajo obiskovalce o kadrih, ki jih potrebujejo. Nekatere strani pa so anmenjene le iskanju (novih) delodajalcev in delojemalcev - iskalci službe le vtipkajo poklic oziroma vrsto dela, ki ga iščejo, mogoče še zaželeno lokacijo, plačo in tako naprej. Ko nam iskalnik najde primerne službe, lahko preberemo kaj več o delovnih mestih in podjetjih, nato pa se odločimo komu bomo odgovorili in mogoče poslali še elektronski življenjepis. Ena izmed takih je na primer The Monster Board (www.monster.com), ki naj bi bila ena izmed najboljših strani za iskanje službe in ki ima na izbiro 50 tisoč zaposlitev po vsem svetu. Večina jih je seveda v ZDA. Career Mosaic (www.careermosaic.com) je ravno tako zelo dobra stran za tiste, ki iščejo zaposlitev. Precej mednarodnih delovnih mest najdemo na www.reed.co.uk.

T.S. Delofax

SMEH

Zakaj ženske toliko govorijo?
Ker je moškim težko kaj dopovedati.

"Kaj je med teboj in mojo ženo?"

"Only you..."

"Zanima me, zakaj ima Lojze tako dolgi roki?"

"Razlog je preprost: že nekaj let je ribič in vedno pripoveduje, kako velike, dolge ribe ulovi..."

"Za taščo sem dobil steklenico pleterskega sadjevca."

"Madonca, to si pa dobro zamenjal!"

"Gospodična, lepi ste kot slika.
Za vami bi šel do konca sveta!"
"Ni treba, stanujem za prvim vogalom."

"Si že videl mojega sina?
Izrezan oče!"
"Ne sekiraj se. Da je le zdrav!"

"Ali lahko verjamem prijatelju, ki trdi, da je njegova žena angel?"

"Lahko, vendar le v primeru, da je vdovec."

"Vse se vrti", je rekel Dolenjec, ko je stopil iz zidanice.

Sponzorji za barvo v
Glasu Slovenije:
dr. Stanislav Frank, Janez Zagorc

Viri informacij: Veleposlanstvo RS Canberra, Konzulat RS Sydney, Konzulat RS za Novo Zelandijo, Delo, DeloFax, STA, Mag, Jana, Primorske novice, Slovenske braže, Morel, Morel foto dokumentacija, Demokracija, Družina, Naš tednik, Svobodna Slovenija, Rodna gruda, Naša Slovenija, Nedelja, Mladina, Novi Glas, Mladika, Gospodarski vestnik, Radio Slovenija ter dopisniki

Kako pa kaj vaše zdravje?

NAJNOVEJŠE

Vitamin E proti raku na prostati

Journal of the National Cancer Institute je pred dnevi objavil rezultate raziskav z vitaminom E na južnozahodnem delu Finske. Gre za skupino 29.132 moških, polovici so vsak dan dajali kapsule 50-miligramskega vitamina E, drugi polovici pa podobne sladkorne kapsule. V času raziskav med leti 1985 in 1991, so imeli tisti, ki so jemali vitamin E za 32 odstotka manj možnosti da dobjijo raka na prostati kot ostali, pri uživalcih E vitamina in obolelih od raka na prostati pa je bilo kar za 41 odstotkov manj umrljivosti kot pri drugi skupini, ki je jemala sladkorne kapsule.

Toda raziskovalca dr. Demetrius Albanes iz National Cancer Institutue v Bethesda in Finec Olli Heinonen iz helsinski univerze opozarjata, da bo potrebno narediti še veliko raziskav po svetu, saj se lahko zgodi, da pri drugih narodih in etničnih skupinah vitamin E ne bo imel istega učinka kot na Finskem.

V preteklosti je prevladovalo prepričanje, da vitamin E vpliva pozitivno na mentalno zdravje, zdaj priporočajo E vitamin tudi kardiologi (specialisti za srčne bolezni), priporočajo ga pa tudi pri boleznih dihalnih organov. Druge študije zopet kažejo pozitiven vpliv vitamina E pri staranju, artritisu in celo pri raku dojke.

Domača zdravila za težave s prostatom: zjutraj na tešče piti mešanico čaja od koprive(nettle), preslice (horse tail germany) in žajbla (sage). Pojesti na dan 1-2 pekoči majhni papriki (sveži), jesti čim več paradižnika, in piti green tea. Žajbl pa je tudi sicer koristen za vse ("kdor pije žjblov čaj vse življenje ne bo nikoli bolan"), kot prezkušeno zdravilo pa še pri ženskih težavah z mehurjem.

Najbolje prodajana knjiga

Sto receptov za srečo

V desetih mesecih so v Ameriki prodali 4,5 milijona izvodov knjižice 37-letnega Richarda Carlsona iz Kalifornije pod naslovom "Don't Sweat The Small Stuff" z recepti za srečo. Poleg Svetega pisma je najbolje prodajana knjiga v letu 1997. Prevedli so jo v 30 jezikov, pomagala naj bi premagovati stres ljudem od Avstralije do Kitajske in Južne Amerike, ta mesec pa je izšel še nemški prevod.

Iz knjige: "Z velikimi življenskimi tragedijami se začuda sprijaznimo, le drobnarje nam zameglijо pogled... ponorimo, če ponovimo napako, se uštejemo pri računanju, nič čudnega torej, če smo za 80 odstotkov ježe krivi sami. Pozabili smo videti dobro stran življenja... Za več veselja in večjo kakovost življenja upoštevajmo preproste modrosti: navadi se, da ni nič popolno; vprašaj se, kaj je v tem letu pomembno zate; veseli se tistega, kar imaš, in ne hrepeni po več; uživaj ta dan, kot bi bil tvoj zadnji..." Avtor si je nekatere modrosti izposodil od budizma: poskusni sočustvovati z drugim; bodi raje prijazen, namesto da bi skušal uveljaviti svojo voljo in pravico; nasmehni se tuju, poglej mu v oči in ga pozdravi; vsak dan vsaj enemu človeku izrazi občudovanje in povej, zakaj ga ceniš.

Carlsonovo najpomembnejše prepričanje pa je, da je treba življenje jemati, kakršno je, in ne hlepeti po izpolnitvi vseh želja in pričakovati, da bo življenje teklo tako, kot si sami predstavljamo.

Carlsonovo najnovejše delo je "Don't worry, Make Money". Pripravlja pa še knjigo nasvetov o brezskrbnem družinskem življenju in manj stresnem poklicnem delu.

Tiskovni sklad za **GLAS SLOVENIJE**
\$100.00 Janez Perko, \$50.00 Ljenco Urbančič, Ivanka Jalšovec,
bralec iz Sydneja; \$40.00 Meta Lenarčič - Hvala